

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
3789458-1062995-VGP

Bijlagen
1

Datum document
11 maart 2024

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Datum 5 april 2024
Betreft Kamervragen

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Slagt-Tichelman
(GroenLinks-PvdA) over miljarden euro's aan junkfoodadvertenties (2024Z03900).

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

Maarten van Ooijen

Antwoord op vragen van het lid Slagt-Tichelman (GroenLinks-PvdA) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over miljarden euro's aan junkfoodadvertenties (2024Z03900, ingezonden 11 maart 2024)

Vraag 1

Kent u het bericht 'Nog steeds miljarden euro's naar junkfoodadvertenties ondanks afspraken terugdringen overgewicht'? (1)

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie dat er de afgelopen jaren zes keer zoveel advertentieruimte is ingekocht voor reclame voor ongezond voedsel dan voor gezond voedsel? Deelt u de mening dat dit in strijd is met het preventieakkoord en dat de voedselindustrie zich niet aan de afspraken houdt?

Antwoord 2

De genoemde hoge uitgaven aan marketing voor ongezonde voeding staan inderdaad op gespannen voet met de ambities die zijn vastgelegd in het Nationaal Preventieakkoord (NPA). Het is bekend dat de voedselomgeving veel invloed heeft op wat mensen eten. Reclame is daar een onderdeel van. Dat van die reclame het overgrote deel ongezond voedsel aanprijst is niet behulpzaam bij het bereiken van de doelen in het preventieakkoord. Over reclame in het algemeen zijn geen afspraken gemaakt in het preventieakkoord, wel bijvoorbeeld over het beperken van marketing gericht op kinderen. Volgens afspraak in de Reclamecode voor Voedingsmiddelen is het gebruik van licensed characters gericht op kinderen onder de 13 jaar op productverpakkingen en point-of-sale materiaal ingeperkt op basis van voedingskundige criteria. De afspraken hieromtrent worden jaarlijks gemonitord. Ondanks een jaarlijkse daling van deze vorm van marketing gebeurt het helaas nog steeds. Dit is een van de redenen waarom ik wetgeving voorbereid die marketing van ongezonde voeding gericht op kinderen verbiedt.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het niet mogelijk is om een gezondere eetomgeving aan de voedselindustrie over te laten en dat vrijblijvende afspraken met de voedselindustrie dus niet werken? En dat een logische consequentie hiervan is dat er dwingende maatregelen nodig zijn om het aantal ongezonde reclames terug te dringen? Zo ja, welke maatregelen bent u bereid te nemen?

Antwoord 3

Er zijn verschillende voorbeelden waar vrijwillige afspraken van of met de industrie tot resultaat hebben geleid: transvetzuren in voedingsmiddelen zijn significant gereduceerd, gemiddelde caloriereductie in het totaal volume frisdranken op de markt en het realiseren van zoutreductie. De voortgang gaat echter niet altijd snel genoeg. In die gevallen, is de overheid aan zet om voortgang te blijven boeken om de gezonde keuze makkelijker te maken. Daarom werk ik bijvoorbeeld aan wetgeving om marketing voor ongezond voedsel gericht op kinderen te verbieden. In het kader van het NPA, blijf ik in gesprek met verschillende partijen waaronder de levensmiddelenindustrie over o.a.

productverbetering en de verhouding tussen gezonde en ongezonde producten beter in balans brengen.

Vraag 4

Deelt de u de mening dat kinderen ondanks een verbod op ongezonde reclame voor kinderen, zoals u aankondigde, nog steeds via andere wegen veel geconfronteerd zullen worden met reclame voor ongezond voedsel? Is een algeheel verbod op reclame voor ongezond voedsel niet veel effectiever?

Antwoord 4

Het klopt dat kinderen, ook met wetgeving die marketing van ongezond voedsel gericht op kinderen beperkt, nog reclame voor ongezond voedsel zullen zien. We moeten samen stappen blijven zetten richting een gezondere voedselomgeving. Dit moeten haalbare stappen zijn met voldoende draagvlak. Zoals hierboven genoemd, begin ik met het beperken van marketing gericht op kinderen.

Vraag 5

Welke concrete extra stappen gaat u ondernemen om te zorgen dat het aantal mensen met overgewicht wordt teruggedrongen gezien het feit dat de doelen uit het nationaal preventie akkoord bij lange na niet worden gehaald, zoals het RIVM berichtte? (2)

Antwoord 5

Ik zal mij onverminderd blijven inzetten voor de doelen en ambities uit het NPA. Ik zet o.a. in op het creëren van een omgeving die uitnodigt tot het maken van gezonde voedselkeuzes en op een beweegvriendelijke omgeving. Zoals ik eerder aan uw Kamer heb gemeld, werk ik onder andere aan een wet op de voedselomgeving, aan een wetsvoorstel voor een op suikergehalte gebaseerde belasting op (fris)dranken en aan productverbetering en bereid ik een verbod op marketing voor ongezonde voedingsmiddelen gericht op kinderen voor. Om mensen te helpen de betere keuze te maken, ook voor producten buiten de Schijf van Vijf, heb ik per dit jaar het gebruik van Nutri-Score mogelijk gemaakt. Daarnaast zal ik blijven inzetten op een breed scala aan preventieprogramma's om kinderen gezond te laten opgroeien en gezonde gewoontes aan te leren, zoals de Gezonde Kinderopvang, Gezonde School, JOGG en Gezonde Buurten. Ook voor mensen die al overgewicht of obesitas hebben blijf ik mij inzetten op passende zorg en ondersteuning, via de verdere implementatie van de Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) en ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas. Daarbij is het van groot belang dat er structurele financiering voor preventie beschikbaar komt om op de lange termijn stappen te kunnen blijven zetten.

- (1.) Pointer, 7 maart 2024; Nog steeds miljarden euro's naar junkfoodadvertenties ondanks afspraken terugdringen overgewicht | KRO-NCRV
- (2.) Impact Nationaal Preventieakkoord op roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik nog onvoldoende | RIVM